

Vážení občania Voznice a hostia.

Už 74 rokov uplynulo od čias, keď na Slovensku vypukol ozbrojený odpor proti fašistickej pozobe, proti ničeniu a vraždeniu. Už tri generácie nezabúdajú na tých, ktorí túžili po slobode, po spravodlivosti.

SNP nebolo iba našim slovenským prejavom odporu proti fašizmu, ale do odboja sa zapojilo 32 ďalších národov Európy, Ameriky a Austrálie. SNP patrí nám všetkým bez ohľadu na politickú či národnú a národnostnú príslušnosť. Je však namieste, aby fakty z tohto obdobia sa neprekrúcali a hlavne, aby sme pravdivo pomenovali udalosti aj z nášho regiónu a obce.

Obec Voznica bola na kraji povstaleckého územia, kde bolo potrebné vybudovať na ťahu pohronskej dolinou obranné územie, ktoré mala zabezpečovať časť trnavskej posádky pod vedením kapitána Čordáša. Velenie bolo umiestnené v budove lesnej správy dom č. 288 (p. Havran). Úlohou tejto časti posádky, ktorá sa nazývala „Dunaj“, malo byť vybudovať opevnenie proti prípadnému postupu nemeckých vojsk od juhu. Odstrel Voznickej sklady mal zatarasiť cestu aj železnicu. Od Koliencia až po Hrbčok bola vybudovaná línia zákopov. Všetky práce na tomto obrannom systéme boli dielom Vozničanov. Zákopnícke práce viedol kapitán Eugen Zelenák – vozničný riaditeľ školy. Mínerské práce viedol kapitán Peco.

Nemecké vojská zaútočili na našu obec 27. septembra 1944 od Žarnovice, kde neboli žiadne obranné postavenia. Slovenská armáda ustupovala po skupinách na Richňavskú dolinu. Obyvateľstvo evakovalo do Koliencia a Kamenného. Po potlačení povstania Nemci vytvorili v obci stálu jednotku za Hron, v objektoch poľesia (dom č. 164 – neb. p. Kicková).

V novembri túto nemeckú jednotku napadla Nitrianska partizánska jednotka. Za tento útok a podmíňovanie železničnej trate mala byť Voznica vypálená. Zabránil tomu tunajší poľský etnický Nemec – Hoch. Po tomto prepade Nemci v obci vykonali razie na chlapov, ktorých sústredili do Žarnovice. Niektorým sa podarilo ujsť a niektorí sa vrátili domov až po vojne.

Vážení občania.

Aj takto obec Voznica a jej obyvatelia boli v kontakte s vojnovými udalosťami až do prechodu frontu 1.apríla 1945. Pamätný je prepád obce z 2. na 3. marca 1945, pri ktorom partizáni takmer zlikvidovali silnú nemeckú posádku v obci v boji muža proti mužovi. Oficiálne však Voznica bola oslobodená 6.marca 1945. Nemci ešte držali kopce nad dedinou- Medze,Ferencky. Túto skupinu zlikvidovali jednotky sovietskej armády postupujúce od Dolných Hámrov. Vpadli im do chrbta a všetkých zlikvidovali. Tak vzklíčila sloboda v našej obci aj vďaka SNP k odkazu, ktorého sa hrdo hlásime.

Vážení prítomní.

Tak významné dni, aké sa udiali na Slovensku 29.augusta 1944 s 3.septembra 1992 – ich význam, mám dojem, akoby zapadali do zabudnutia. Do popredia sa dostávajú dni a udalosti, ktoré by bez SNP, ľudských obetí, hrdinstva obyčajných ľudí, ktorí sa museli rozhodovať medzi životom alebo smrťou a neodškriepiteľnej zásluhy sovietskych, ak chcete – ruských vojsk nikdy neboli. Nikdy by Slovensko nebolo slobodné, samostatné a postavené na opravdivých demokratických princípov. Nezakrývajte si oči pred touto skutočnosťou a aspoň raz v roku s pocitom hrdosti sa prihlásme, že nezabúdame, pamätáme a ďakujeme.